

अनुकंपा तत्वावर २० टक्के पदे भरण्याच्या मर्यादेस
दि.३१.१२.२०२४ पर्यंत मुदतवाढ देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : अंकंपा -१२१९/प्र.क्र.५६/आठ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २२ डिसेंबर, २०२१

वाचा:- शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.अंकंपा -१२१९/प्र.क्र. ५६/आठ, दि.११.०९.२०१९

प्रस्तावना :

संदर्भाधीन दि.११.०९.२०१९ च्या शासन निर्णयानुसार सरळसेवेच्या कोटयातील प्रतिवर्षी रिक्त होणाऱ्या पदांच्या २० टक्के पदे अनुकंपा नियुक्तीद्वारे तीन वर्षासाठी म्हणजेच दि.०१.०१.२०१९ ते दि.३१.१२.२०२१ पर्यंत भरण्यास मान्यता देण्यात आली होती.

सदर मुदत दि.३१.१२.२०२१ रोजी संपत असल्यामुळे, दि.०१.०१.२०२२ पासून अनुकंपा नियुक्तीद्वारे भरावयाच्या पदांच्या टक्केवारी पूर्वीप्रमाणेच १० टक्के ठेवावी की २० टक्क्याची मर्यादा काही कालावधीसाठी वाढवावी याअनुषंगाने पुढील आदेश निर्गमित करणे आवश्यक आहे. तरी अनुकंपा नियुक्तीचे अल्प प्रमाण, दिर्घकाळ प्रलंबित प्रतिक्षासूची, प्रतिक्षासूचीची वाढत जाणारी संख्या तसेच अनुकंपा नियुक्ती धारक आणि लोकप्रतिनिधी इ.कडून अनुकंपा नियुक्ती तात्काळ मिळण्यासंदर्भात वारंवार होणारी मागणी इ.बाबी विचारात घेवून अनुकंपा नियुक्तीद्वारे पदभरतीस काही दि.०१.०१.२०१९ ते दि.३१.१२.२०२१ या तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी निश्चित केलेली २० टक्केची मर्यादा यापुढे देखिल काही कालावधीसाठी चालू ठेवण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

संदर्भाधीन शासन निर्णयाद्वारे, दि.३१.१२.२०२१ पर्यंत, वित्त विभागाचे ज्या पदांच्या भरतीस निर्बंध आहेत व ज्या पदांच्या भरतीस निर्बंध नाहीत अशा गट-क व गट-ड मधील सर्व पदांच्या बाबतीत, सरळसेवा कोटयातील प्रतिवर्षी रिक्त होणाऱ्या पदांच्या २०% पदे अनुकंपा नियुक्तीद्वारे भरण्याबाबत सूचित केले होते.

सरळसेवा कोटयातील प्रतिवर्षी रिक्त होणाऱ्या पदांच्या २० टक्के पदे अनुकंपा तत्वावर भरावयाची संदर्भाधीन शासन निर्णयाद्वारे निश्चित केलेली मर्यादा या शासन निर्णयाद्वारे दि.०१.०१.२०२२ पासून पुढील तीन वर्षासाठी म्हणजेच दि.०१.०१.२०२२ ते दि.३१.१२.२०२४ पर्यंत वाढविण्यात येत आहे.

तसेच, अनुकंपा तत्वावर २० टक्के पदे भरताना या २० टक्के पदांची कशी गणना करण्यात यावी याबाबत अंमलबजावणी करणाऱ्या अधिकाऱ्यांना अनेक संभ्रम निर्माण होत असल्याने यासंदर्भात खालीलप्रमाणे मार्गदर्शन करण्यात येत आहे:-

- १) अनुकंपा नियुक्तीची प्रमाणित कार्यपध्दती (SOP) दि.२६.०८.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे प्रसिध्द करण्यात आली आहे. तरी अनुकंपा नियुक्ती देण्याच्या कार्यवाहीस्तव सदर शासन निर्णयाचे अवलोकन करण्यात यावे.
- २) अनुकंपा नियुक्तीची प्रमाणित कार्यपध्दतीच्या (SOP) दि.२६.०८.२०२१ च्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. अ (१) (३) मधील अ.क्र.(i) व अ.क्र.(ii) नुसार सरळसेवेच्या प्रतिवर्षी रिक्त पदांची संख्या निश्चित करुन त्याच्या २० टक्के पदे अनुकंपा नियुक्तीद्वारे भरण्यात यावीत.
- ३) प्रतिवर्षी सरळसेवा कोटयातील रिक्त पदांचे मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग किंवा निवड समितीस पाठविण्यापूर्वी सदर रिक्त पदांच्या २० टक्के पदे अनुकंपा नियुक्तीने भरुन त्यानंतरच उर्वरित ८० टक्के पदांचे मागणीपत्र पाठविण्यात यावे.

- ४) त्याचप्रमाणे एखाद्या वर्षी सरळसेवेच्या कोटयातील रिक्त पदांच्या भरतीस निर्बंध असतील या कारणास्तव संबंधित वर्षी रिक्त पदांचे मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग किंवा निवड समितीस पाठविणे शक्य नसले तरी त्यावर्षी देखिल रिक्त पदांच्या २० टक्के पदे अनुकंपा नियुक्तीने भरणे आवश्यक आहे.
- ५) थोडक्यात पदभरती निर्बंधामुळे किंवा अन्य प्रशासकीय कारणामुळे सरळसेवेची भरती होवू शकली नाही तरी प्रतिवर्षी संबंधित वर्षीच्या रिक्त पदांच्या २० टक्के पदे अनुकंपा नियुक्तीने भरण्याची कार्यवाही करणे बंधनकारक आहे. त्यानुसार यापुढे प्रतिवर्षी ही कार्यवाही करण्याची दक्षता घेण्यात यावी. तथापि, जर मागिल काही वर्षात अनुकंपा नियुक्तीची कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास, त्या त्या वर्षी सरळसेवा कोटयात जेवढी पदे रिक्त झाली होती त्या पदांच्या २० टक्के पदे आणि चालू वर्षीच्या सरळसेवा कोटयातील रिक्त होणाऱ्या पदांच्या २० टक्के पदे अनुकंपा नियुक्तीने भरावीत.
- ६) तसेच अनुकंपा नियुक्तीसाठी २० टक्के पदसंख्या निश्चित करताना जर एक पेक्षा कमी अपूर्णाकात संख्या येत असेल तर त्या आस्थापनेवर किमान एक पद अनुकंपा नियुक्तीद्वारे भरण्यात यावे.

सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५२६/आपुक, दि.०६.१२.२०२१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२११२२२१७४९५०८६०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्ष्णिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(गीता रा. कुलकर्णी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, मुंबई,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४) मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- ५) सर्व सन्माननीय विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य.
- ६) मा. मुख्यसचिव
- ७) सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सदर आदेश आपल्या विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व शासकीय कार्यालय प्रमुखांच्या तसेच गट-क व गट-ड च्या पदावरील सक्षम नियुक्ती प्राधिकार्याच्या निदर्शनास आणावेत.)
- ८) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई व नागपूर
- ९) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई व नागपूर
- १०) सर्व विभागीय आयुक्त / जिल्हाधिकारी
- ११) निवडनस्ती. (कार्यासन-८)